WIJ STEMMEN!
JIJ OOK?

KEI-JONG VZW

Met steun van de Vlaamse overheid

Vlaanderen
verbeelding werkt

INHOUD

INLEIDING 3

VERKIEZINGEN: WA'S DA?! 4

WAAROM ZIJN ER VERKIEZINGEN? 4

DE GEMEENTERAADSVERKIEZING 5

MIJN STEM TELT! 6

WAAROM STEMMEN? 6

MOET JE STEMMEN? 8

MAG IK STEMMEN? 9

HELP! IK KAN NIET! 10

VERKIEZINGEN 11

VOOR HET STEMMEN 12

Voor wie kan ik stemmen? 12

Uitnodiging om te stemmen 14

Tips bij het kiezen! 15

DE DAG ZELF 17

Wat neem ik mee naar het stembureau? 17

In het stembureau 17

Hoe moet ik stemmen? 17

Lijststem en naamstem 22

Geldig stemmen 23

EN NADIEN? 26

Stemmen tellen... 26

De gemeenteraad samenstellen 27

SUCCES! 28

MOEILIJKE WOORDEN 29

Met steun van de Vlaamse overheid

Vlaanderen
verbeelding werkt

Inleiding

Je zult het al wel gemerkt hebben, dit jaar zijn er weer verkiezingen in ons land.

Misschien is het de eerste keer dat je moet stemmen.
Misschien ben je al zeker voor wie of voor welke partij je gaat stemmen.
Misschien vraag jij je af waarom stemmen eigenlijk belangrijk is.

In dit boekje vind je allerlei informatie en tips over de verkiezingen.
We geven een antwoord op volgende vragen:
– Hoe gaat stemmen in zijn werk?
– Hoe bepaal je voor wie je gaat kiezen?
– Kan of mag jij zelf stemmen?

Een aantal KEI-JONG'ers vertelden ook over hun ervaringen met stemmen en de verkiezingen!

Veel lees- en stemplezier!

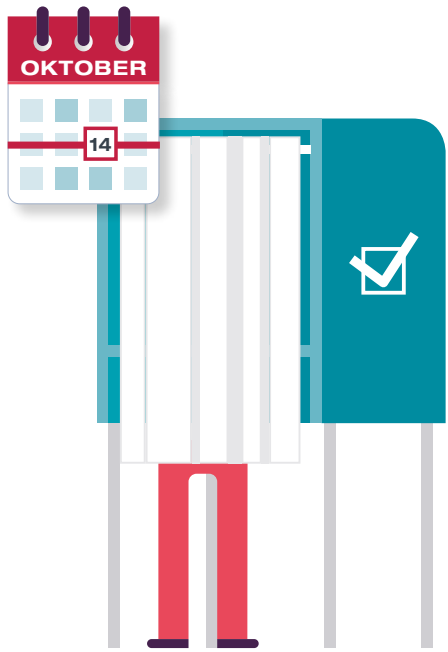

Verkiezingen: wa's da?!

Waarom zijn er verkiezingen?

België is een koninkrijk.
We hebben een koning.
Hij kan niet alles voor ons beslissen.

België is een democratie.
Dat betekent dat er geluisterd wordt
naar de mening van de inwoners.

We kunnen niet met z'n allen aan tafel zitten
om die beslissingen te bespreken.

Daarom kiezen we mensen om in onze plaats te vergaderen.
We kiezen vertegenwoordigers met dezelfde ideeën als ons,
die in onze plaats beslissingen nemen.

We noemen hen politiekers.
De politiekers worden elke vijf of zes jaar gekozen.
Het moment waarop we hen kiezen, noemen we 'verkiezing'.

De gemeenteraadsverkiezing

Er zijn heel wat verschillende verkiezingen!

Op 14 oktober 2018, kiezen we de nieuwe vertegenwoordigers voor de gemeente of stad waarin we wonen.
Deze vertegenwoordigers noemen we gemeenteraadsleden.
De gemeenteraadsverkiezingen vinden plaats om de zes jaar.

Iedere gemeente of stad ligt in een provincie.
Daarom kiezen we ook vertegenwoordigers voor onze provincie, de provincieraadsleden. Deze verkiezingen zijn op dezelfde dag.

POLITIEKERS

Mijn stem telt!

Waarom stemmen?

Wil je graag dat er iets verandert in je gemeente of stad?
Of ben je blij met hoe het nu gaat?
Door te stemmen op de partij of politieker die het best bij je past, kan je een verschil maken.

Stemmen is een recht dat alle inwoners van België hebben.
Je hebt dit recht niet in alle landen. Wij kunnen kiezen wie onze stem zal vertegenwoordigen in de gemeenteraad.

De beslissingen van een gemeenteraad hebben invloed op ons dagelijks leven.
De gemeenteraad beslist bijvoorbeeld over:
– Scholen en kinderopvang.
– Sociale bijstand, zoals diensten van het OCMW.
– Bibliotheken.
– Lokale jeugdwerkingen, zoals jeugdhuizen.
– Sportmogelijkheden.
– Het aanleggen, her-aanleggen van straten, fietspaden, voetpaden.
– Natuur en groen, …

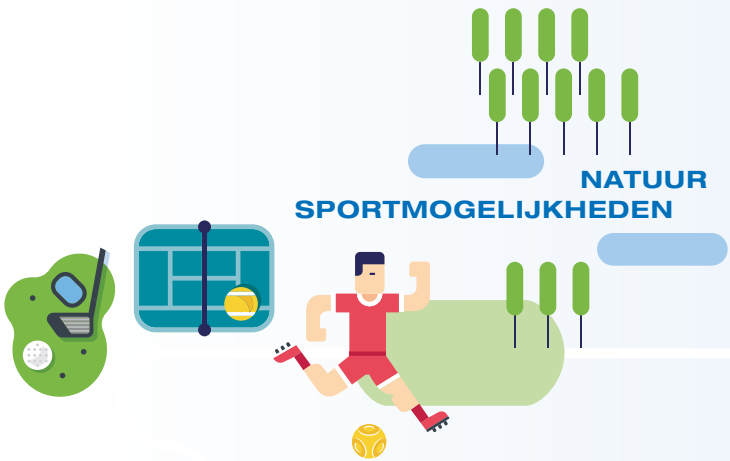

Stemmen is gratis en duurt maar een paar minuten.
Het beïnvloedt ons leven, dat van onze familie, vrienden, kennissen…
Waarom zouden we dus niet gaan stemmen?

Ik wil dat de gemeenteraad
aan het belang van de mensen denkt
en ook aan de natuur.
Ik zie graag meer groen
in mijn gemeente. *Evert, 25 jaar*

Moet je stemmen?

België heeft een ‘opkomstplicht’.
Dat betekent dat volwassenen verplicht zijn om naar het stembureau te gaan. In het stembureau kan je stemmen voor de partij of politieker die jij het beste vindt!

Wist je dat?
Mannen in België mogen stemmen vanaf het jaar 1830, vrouwen mogen pas stemmen vanaf 1948.
Stemrecht kwam er pas na een harde strijd van de bevolking.

Ik ben blij dat ik mag stemmen. Ik vind het wel leuk om te doen.

Jennifer, 24 jaar

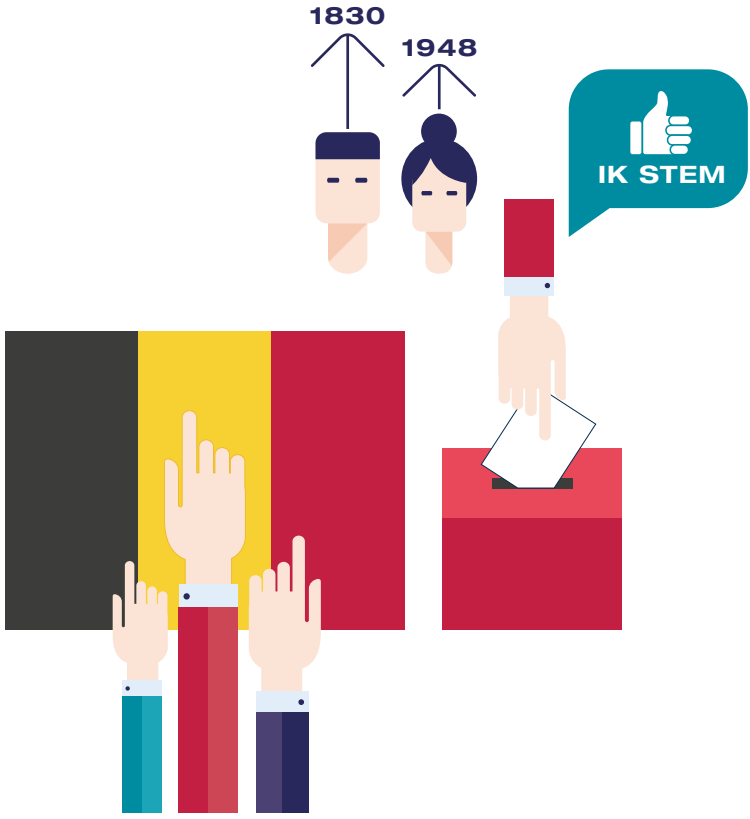

Mag ik stemmen?

Volg dit handige stappenplan
om te kijken of jij mag stemmen.

Help! Ik kan niet!

Soms kan je zelf niet gaan stemmen.
Bijvoorbeeld: je bent ziek, je moet werken …

In dat geval kan je iemand anders toestemming geven om in jouw plaats te stemmen. We noemen dit een volmacht geven. Vraag dit alleen aan iemand die je 100% vertrouwt.

Een volmacht kan je niet zomaar geven.
Je moet hiervoor een speciaal formulier invullen met jouw handtekening erop.

Opgelet!
Als je zelf niet gaat stemmen en je geeft geen volmacht dan kom je terecht op de lijst van kiezers die niet gestemd hebben. Misschien geeft de rechter je dan een boete.

Zelf gaan stemmen is te moeilijk voor mij. Ik vind het jammer dat ik dit niet kan doen, omdat ik niet kan lezen. Ik geef volmacht aan een familielid.

Laetitia, 30 jaar

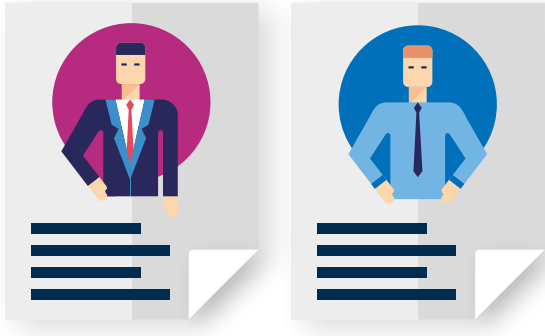

Verkiezingen

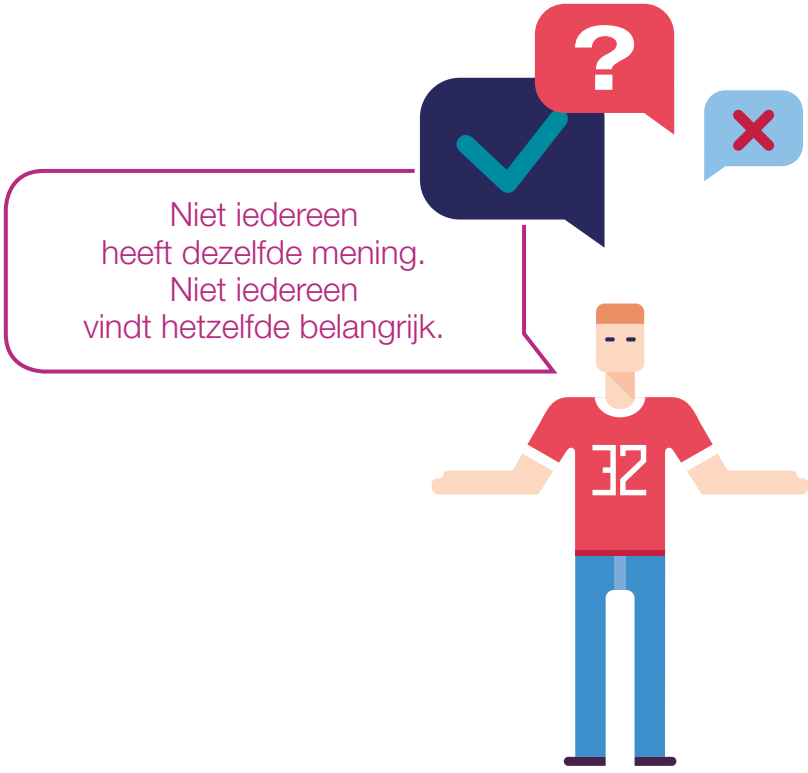

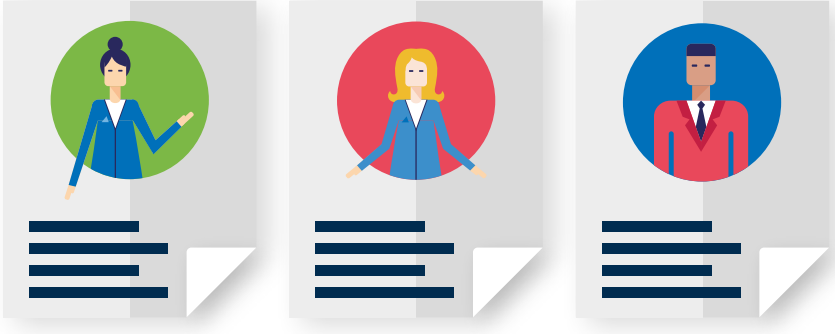

Voor het stemmen

VOOR WIE KAN IK STEMMEN ?

Voor je naar het stembureau gaat,
moet je zeker weten voor wie je wilt stemmen.

Mensen die dezelfde mening en ideeën delen, vormen samen een groep. Zo'n politieke groep noemen we een partij.

Elke partij kiest een aantal thema's waar ze aan wil werken in de toekomst, zoals zorg en welzijn of veiligheid. Dit noemen we het programma van de partij. Je kan het programma en de standpunten van de partijen vinden op hun website.

In de maanden voor de verkiezingen voeren de verschillende partijen campagne. Dit wil zeggen dat ze reclame maken voor hun partij. Dit doen ze bijvoorbeeld door posters op te hangen, evenementen te organiseren en folders te verspreiden.

In de folders en affiches die de partijen in jouw gemeente of stad tijdens hun campagne verspreiden, vind je de standpunten van de partij en de namen van de politiekers.

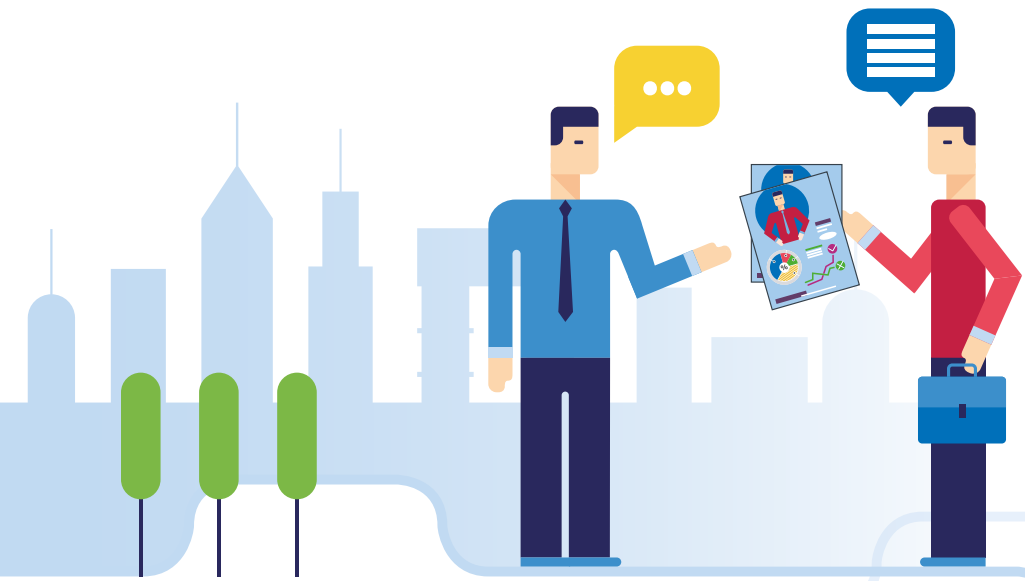

Niet alle partijen komen in alle gemeenten of steden voor.
Zoek eens op welke partijen in jouw gemeente of stad voorkomen en duid ze aan.

Staat een partij uit jouw gemeente nog niet op deze pagina?
Vul dan zelf aan!

- [ ] CD&V
  Christen-Democratisch en Vlaams
- [ ] Groen
- [ ] SPA
  Socialistische Partij Anders
- [ ] PVDA
  Partij van de Arbeid
- [ ] N-VA
  Nieuw-Vlaamse Alliantie
- [ ] Open VLD
  Open Vlaamse Liberalen en Democraten
- [ ] Vlaams Belang
- [ ] .....
- [ ] .....

UITNODIGING OM TE STEMMEN

Tenminste 2 weken voor de verkiezingen krijg je een oproepingsbrief in je brievenbus.
Dit is de uitnodiging om te gaan stemmen.

Op deze brief staat:
1. De datum van de verkiezingen.
2. Over welke verkiezingen het gaat.
3. De plaats waar je moet gaan stemmen.
4. Het nummer van het bureau.

Waar moet ik stemmen?

Op je brief staat de plaats waar je moet gaan stemmen.
Dit is meestal een gebouw van de gemeente of een school dicht bij jou in de buurt.

Op deze plaats zijn er meestal meerdere stembureaus.
Elk stembureau heeft een apart nummer.
In welk bureau jij moet zijn staat duidelijk op de oproepingsbrief.

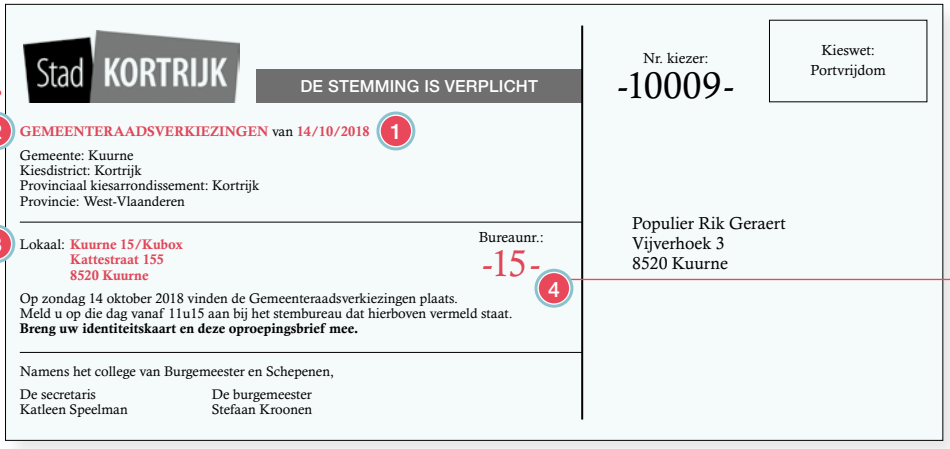

Stad KORTRIJK

DE STEMMING IS VERPLICHT

Nr. kiezer:
-10009-

Kieswet:
Portvrijdom

2 GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN van 14/10/2018 1

Gemeente: Kuurne
Kiesdistrict: Kortrijk
Provinciaal kiesarrondissement: Kortrijk
Provincie: West-Vlaanderen

3 Lokaal: Kuurne 15/Kubox
Kattestraat 155
8520 Kuurne

Bureaunr.:
-15- 4

Op zondag 14 oktober 2018 vinden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats.
Meld u op die dag vanaf 11u15 aan bij het stembureau dat hierboven vermeld staat.
Breng uw identiteitskaart en deze oproepingsbrief mee.

Namens het college van Burgemeester en Schepenen,

De secretaris
Katleen Speelman

De burgemeester
Stefaan Kroonen

Populier Rik Geraert
Vijverhoek 3
8520 Kuurne

TIPS BIJ HET KIEZEN!

Het is niet gemakkelijk om te beslissen voor wie je gaat kiezen!
Hier zijn enkele tips die het kiezen gemakkelijker kunnen maken.

– Volg het nieuws op verschillende manieren, bijvoorbeeld in de krant, op het internet, op tv…
– Bekijk de programma's van de partijen op hun website of in informatiefolders, die je vindt in je brievenbus.
– Vraag uitleg als je iets niet begrijpt.
– Praat met je vrienden en familie over politiek.

Opgelet:
Niet iedereen wil graag vertellen voor welke partij ze stemmen. Dit moet je respecteren.
Neem niet zomaar aan wat anderen zeggen, probeer je eigen mening te vormen.

Ik vraag advies aan mensen die ik goed ken, zoals mijn vader en mijn zus. Daarna maak ik zelf een beslissing.

Jordy, 21 jaar

Ik bedenk eerst welke dingen ik belangrijk vind.
Daarna zoek ik op het internet welke partij dezelfde dingen belangrijk vindt.

Maarten, 29 jaar

Welke thema's vind jij belangrijk?

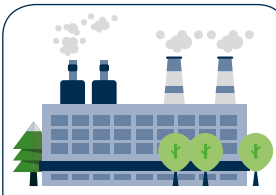
WERK

VRIJE TIJD

ONDERWIJS

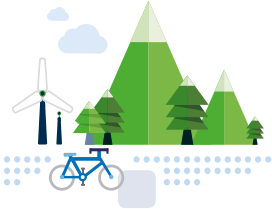
NATUUR & MILIEU

VEILIGHEID

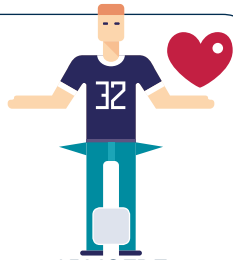

ARMOEDE

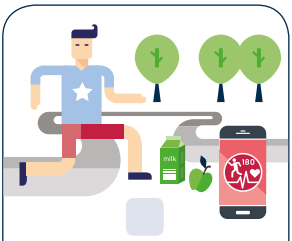
GEZONDHEID

MOBILITEIT

DIVERSITEIT

Welke partij of partijen sluit het best aan bij je mening?

De dag zelf

WAT NEEM IK MEE NAAR HET STEMBUREAU?

Op de dag van de verkiezingen moet je naar het stembureau gaan om je stem uit te brengen.
Het adres en stembureaunummer vind je op je oproepingsbrief.

Neem je oproepingsbrief en identiteitskaart mee.

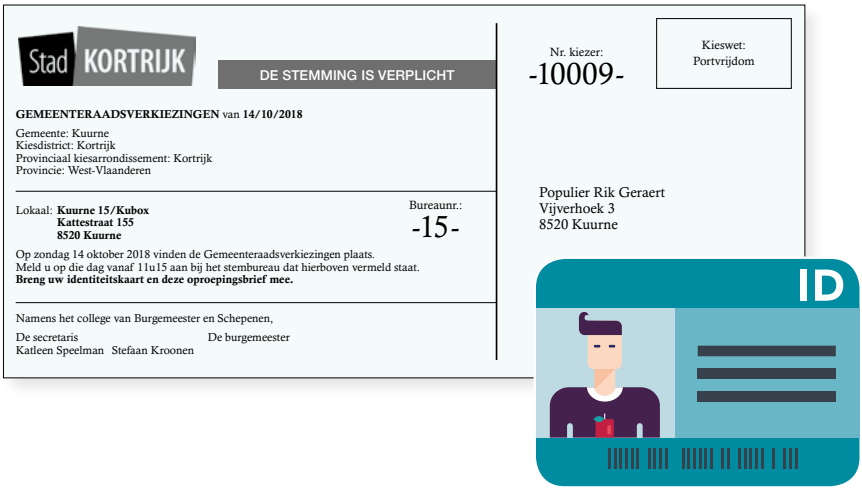

Stad KORTRIJK

DE STEMMING IS VERPLICHT

Nr. kiezer: -10009-

Kieswet: Portvrijdom

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN van **14/10/2018**

Gemeente: Kuurne
Kiesdistrict: Kortrijk
Provinciaal kiesarrondissement: Kortrijk
Provincie: West-Vlaanderen

Lokaal: **Kuurne 15/Kubox**
Kattestraat 155
8520 Kuurne

Bureaunr.: -15-

Op zondag 14 oktober 2018 vinden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats.
Meld u op die dag vanaf 11u15 aan bij het stembureau dat hierboven vermeld staat.
Breng uw identiteitskaart en deze oproepingsbrief mee.

Namens het college van Burgemeester en Schepenen,

De secretaris
Katleen Speelman

De burgemeester
Stefaan Kroonen

Populier Rik Geraert
Vijverhoek 3
8520 Kuurne

IN HET STEMBUREAU

– Schuif aan in de rij van het juiste stembureau.
– Soms moet je een tijdje aanschuiven.
  Ga dus niet te kort voor het sluitingsuur.
  Misschien ben je dan wel te laat!
– Blijf rustig en neem genoeg tijd om je keuze te maken.
– Lukt het niet?
  Vraag dan begeleiding in het stemhokje.
  Je moet hiervoor toestemming vragen aan de voorzitter van het stembureau.

HOE MOET IK STEMMEN?

In veel gemeenten en steden gebruiken ze computers,
in andere gemeenten gebruiken ze potlood en papier.
De manier waarop jij moet stemmen kan je te weten komen door naar het gemeentehuis te bellen.

STEMMEN MET DE COMPUTER

1

Geef jouw identiteitskaart
en oproepingsbrief aan de voorzitter
van het stembureau.

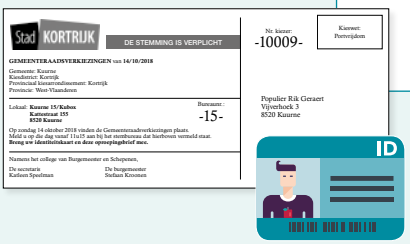

2

Je krijgt
een magneetkaart.

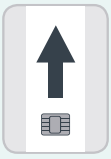

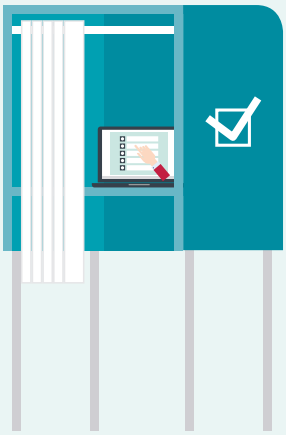

3

Ga naar
een leeg stemhokje.

4

Steek
de magneetkaart
in de computer
met de pijl
naar boven.

5

Kies voor een partij en eventueel de politiekers van je keuze.

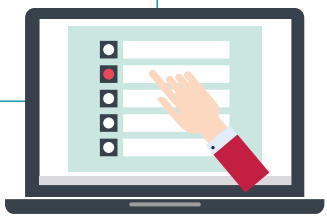

6

Ben je tevreden?
Druk rechts onderaan het scherm op bevestigen. Er wordt automatisch een stembriefje afgedrukt.
Kijk het briefje na.

7

Geef de magneetkaart aan de voorzitter en scan het stembriefje.
Stop het briefje daarna in de stembus.

8

Je krijgt jouw identiteitskaart en afgestempelde oproepingsbrief terug van de voorzitter.

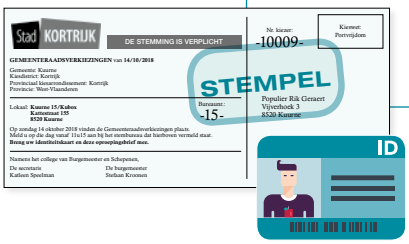

STEMMEN MET POTLOOD

1

Geef jouw identiteitskaart
en oproepingsbrief aan de voorzitter
van het stembureau.

2

Je krijgt
2 stembiljetten.

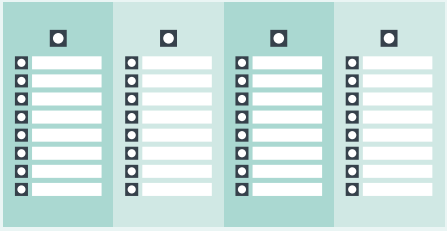

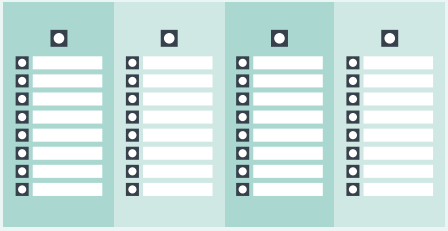

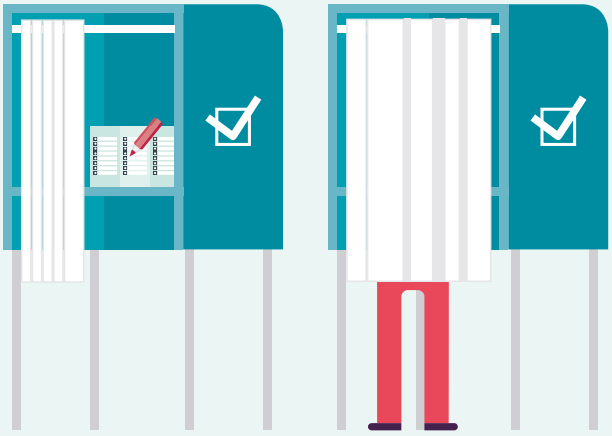

3

Ga naar
een leeg stemhokje.

4

Plooi
de stembrieven
open en bekijk
de lijsten.

5

Gebruik het rode potlood om jouw stem uit te brengen. Dit potlood ligt in het stemhokje.

6

Plooi de stembrieven dubbel.

7

Steek de stembrieven in de juiste stembussen.

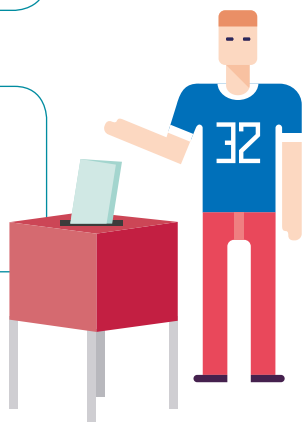

8

Je krijgt jouw identiteitskaart en afgestempelde oproepingsbrief terug van de voorzitter.

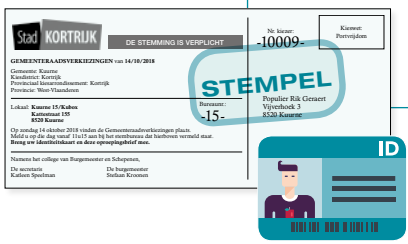

LIJSTSTEM EN NAAMSTEM

Er zijn verschillende manieren om je stem uit te brengen.

Lijststem

Je stemt op een bepaalde partij.
Je kleurt het bolletje boven aan de lijst.

Naamstem

Je stemt op één of meerdere politiekers binnen één partij.
Je kan ook zowel een lijststem als een naamstem aanduiden.
Het is vooral belangrijk dat je binnen dezelfde lijst blijft.

Blanco stem

Je duidt niets aan op je stembrief
of je kiest blanco op de stemcomputer.
Zo kies je niet voor een partij of een politieker.
Je stem wordt niet meegeteld..

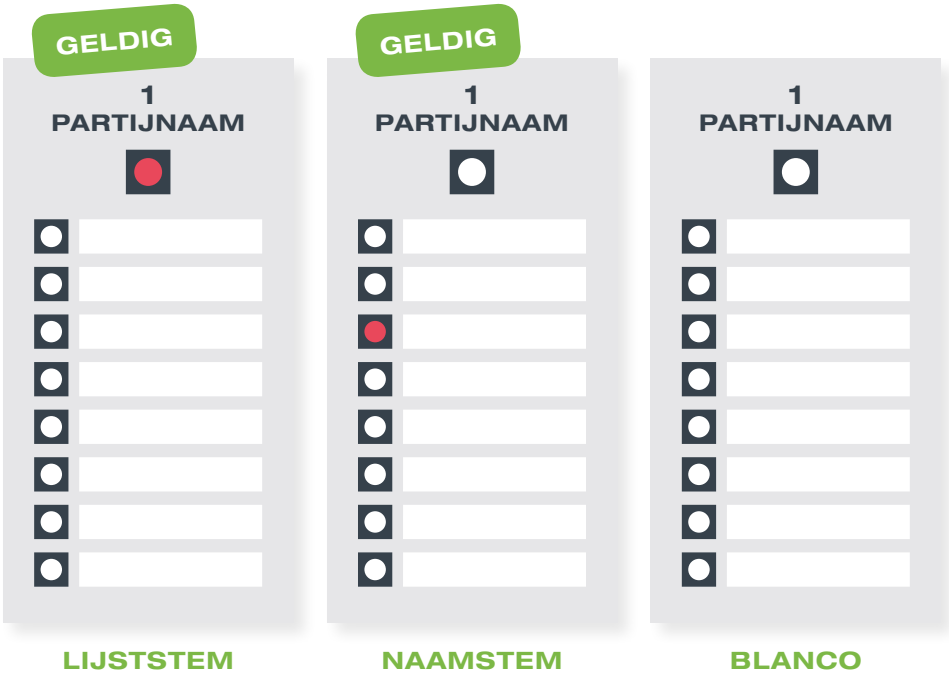

GELDIG STEMMEN

Enkel de geldige stemmen worden geteld bij de verkiezingen.
Er zijn een aantal dingen die je niet mag doen op je stembiljet.
Met de computer kan je niet ongeldig stemmen.

2 NAAM-STEMMEN BINNEN DEZELFDE PARTIJ

NAAMSTEM EN LIJSTSTEM BINNEN DEZELFDE PARTIJ

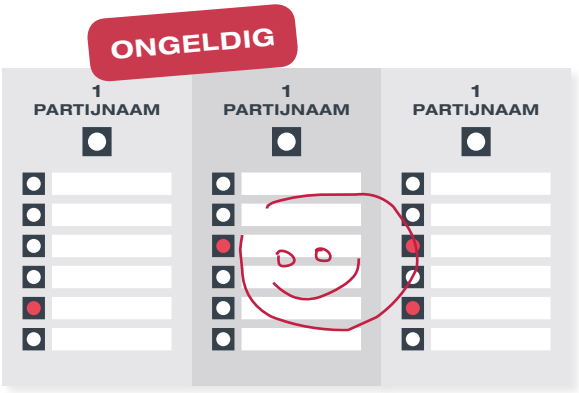

- OP VERSCHILLENDE LIJSTEN EEN NAAMSTEM UITBRENGEN
- SCHRIJVEN OF TEKENEN OP HET STEMBILJET

OP VERSCHILLENDE LIJSTEN EEN LIJSTSTEM UITBRENGEN

De eerste keer dat ik ging stemmen was ik een beetje zenuwachtig. Ik heb toen hulp gevraagd in het stemhokje. De mensen van het stembureau hebben mij met plezier geholpen!

Maarten, 29 jaar

Stemmen is niet moeilijk. Je moet gewoon een bolletje aanduiden.

Jennifer, 24 jaar.

Ik ga stemmen omdat ik wil dat de stad zorgt voor betere fietspaden. De gemeenteraad moet er ook voor zorgen dat de stad proper blijft.

Stef, 24 jaar

Het is belangrijk om kalm te blijven en rustig na te denken voordat je beslist.

Jordy, 21 jaar

Ik ben al drie keer gaan stemmen.
Je moet lang aanschuiven,
maar het stemmen zelf duurt niet lang.
Ik vind stemmen belangrijk,
het is een recht dat we hebben.

Evert, 25 jaar

De politiekers in mijn gemeente
moeten ervoor zorgen dat de sportruimte
behouden blijft.
Ik wil niet dat er grote appartements-
blokken in de plaats komen.

Glenn, 29 jaar

En nadien?

STEMMEN TELLEN ...

De stemmen worden geteld.

Het aantal stemmen zal bepalen hoeveel politiekers gekozen zijn bij elke partij. De partij met de meeste stemmen kiest met welke partij of partijen ze samen willen werken.

De uitslag van de verkiezingen kan je 's avonds volgen op de televisie. De dag na de verkiezingen kan je de uitslag ook in de kranten lezen.

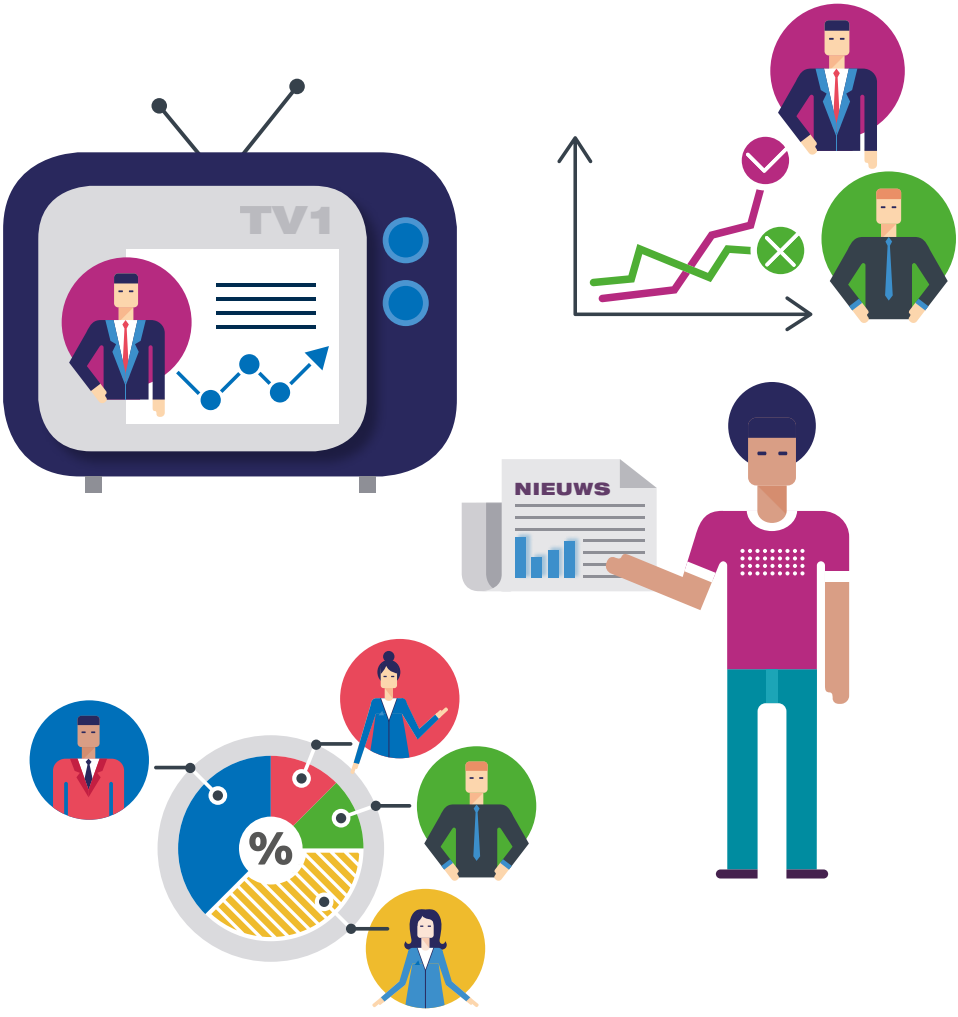

DE GEMEENTERAAD SAMENSTELLEN

Alle gekozen politiekers zitten nu in de gemeenteraad.
De politiekers van de partijen met de meeste stemmen vormen samen een groep. We noemen dit de meerderheid.

Ze zullen vanaf nu moeten samenwerken.
Samen maken ze een plan voor de toekomst.
Deze samenwerking noemen we een coalitie.

De coalitie beslist wie van hen burgemeester wordt en wie als schepen taken zal uitvoeren voor de gemeenteraad.
Er zijn verschillende soorten schepenen.

Bijvoorbeeld:
- De schepen voor jeugd.
  Deze persoon zal de jeugdwerkingen in jouw gemeente ondersteunen.
- De schepen voor openbare werken.
  Deze persoon zorgt voor nieuwe wegen en fietspaden in jouw gemeente …

De politiekers van de partijen met de minste stemmen besturen de gemeente niet mee. We noemen hen de oppositie.
Ze kijken of de andere partijen goed hun werk doen.
Ze geven kritiek en doen andere voorstellen.

Succes!

Gaan stemmen is een belangrijke manier om mee te beslissen over je eigen gemeente of stad.

KEI-JONG hoopt dan ook dat je nu genoeg informatie en ideeën hebt om zelf naar de stembus te gaan op 14 oktober 2018.
Wij wensen je alvast veel stemplezier!

MOEILIJKE WOORDEN

GEMEENTERAAD - De gemeenteraad is een vergadering met de gekozen politiekers in een gemeente. De gemeenteraad maakt beslissingen die belangrijk zijn voor de gemeente.

VOLMACHT - Je laat iemand anders in jouw plaats stemmen.

PARTIJ - Een groep politiekers die dezelfde mening delen.

PROGRAMMA - De thema's die de partij belangrijk vind, de standpunten en ideeën van de partij.

STANDPUNTEN - De mening die een partij heeft over een onderwerp of thema.

CAMPAGNE - Tijdens de verkiezingscampagne probeert een partij zo veel mogelijk mensen te overtuigen om voor hun te stemmen.

UITSLAG - De verkiezingsuitslag zijn de resultaten van de verkiezing. De resultaten worden meestal uitgedrukt in procent, bijvoorbeeld: Partij A heeft 40% van de stemmen.

COALITIE - Een samenwerking tussen twee of meerdere partijen om een meerderheid te vormen.

SCHEPENEN - Een schepen bestuurt samen met de burgemeester de gemeente. Schepenen zijn, net als ministers, bevoegd voor één of meerdere thema's in de gemeente (onderwijs, jeugd, openbare werken ...).

OPPOSITIE - De politiekers in de oppositie besturen de gemeente niet mee. Ze kijken of de andere partijen hun werk goed doen. Ze geven kritiek en doen andere voorstellen.

Debattle

Wil je weten wat jouw gemeente doet voor jongeren?
Neem dan eens een kijkje op de website: **www.debattle.be**

Je kan testen hoe jouw gemeente scoort voor jongeren.

Ook vindt er in veel gemeenten een **'Debattle'** plaats
in het weekend van 28 tot 30 september 2018.
Op de Debattle kan je vragen stellen aan politiekers en kom je
te weten wat zij willen doen voor jongeren!

COLOFON
Deze brochure is een publicatie
van KEI-JONG vzw en werd
mogelijk gemaakt met de steun van
de Vlaamse Gemeenschap.
Vermijd reprobeltaksen voor het maken
van kopieën en neem contact op
met de verantwoordelijke uitgever:
Ludo Van Meerbergen
p/a KEI-JONG vzw
Ter Rivierenlaan 152, 2100 DEURNE
tel. 03/366 41 11
e-mail: info@kei-jong.be

WIJ STEMMEN!
JIJ OOK?

KEI-JONG VZW

Met steun van de Vlaamse overheid
Vlaanderen
verbeelding werkt

WIJ STEMMEN!
JIJ OOK?

KEI-JONG VZW

Met steun van de Vlaamse overheid

Vlaanderen
verbeelding werkt